

Sygn. I C 86/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Dariusz Leszkiewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Elżbieta Drozd

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2021 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Okręgowego w Warszawie, Prezesowi Sądu Apelacyjnego w Warszawie, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda kosztami postępowania sądowego.

Sygn. I C 86/20

UZASADNIENIE

Powód **S. K.** pozwem z 12 lutego 2019 r. (k. 3 - 9v.) oraz pismem zawierającym rozszerzenie powództwa z dnia 2 lipca 2019 r. (k. 104 - 107), doprecyzowanymi pismem z 10 kwietnia 2020 r. (k. 195 - 199v.) domagał się zasądzenia solidarnie od Skarbu Państwa – reprezentowanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Apelacyjny w Warszawie oraz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej solidarnie kwoty 500.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 250.000 zł za naruszenie wobec niego zasady równego traktowania ze względu na niepełnosprawność i orientację seksualną, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12 lutego 2019 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, że powyższych kwot domaga się w związku z okłamywaniem, w prowadzeniu go w błąd w sześciu wyrokach i ich uzasadnieniach wydanych przez Sąd Okręgowy w Warszawie (z 6 lipca 2011 r., sygn. XXV C (...), z 23 grudnia 2013 r., sygn. XXV C (...), z 1 września 2015 r., sygn. XXV C (...)) i Sąd Apelacyjny w Warszawie (z 7 sierpnia 2012 r., sygn. VI A Ca (...), 9 września 2014 r., sygn. VI A (...), z 14 z grudnia 2016 r., sygn. VI A Ca (...)), że istnieje decyzja kierownika studiów doktoranckich Wydziału Teologii (...) Kardynała S. W. w W. z dnia 16 czerwca 2008 r. o nieprzedłużeniu powodowi studiów doktoranckich. O tym, że decyzja ta nie istnieje powód dowiedział się w listopadzie 2018 r. z treści uzasadnień orzeczeń wydanych przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie tj. z postanowienia z 20 VI 2018 r., sygn. I OSK (...) oraz z wyroku z 26 września 2018 r. I OSK (...), demaskujących tym samym kłamstwo strony pozwanej. Powód, przedstawiając szeroko konsekwencje okłamywania go przez sąd co do istnienia decyzji z 16 czerwca 2008 r., wskazywał na naruszenie jego dóbr osobistych i przyczynienie się w istotny

sposób do pogorszenia jego stanu zdrowia psychicznego (ból i cierpienie wywołane oddalaniem przez sądy cywilne jego powództw, odwoływaniem się od nieistniejącej decyzji, walką o wprowadzenie jej do obrotu prawnego, oczekiwaniem na rozstrzygnięcia sądowe, patrzaniem na cierpienia rodziny), fizycznego (choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa), opóźnienie jego kariery zawodowej i naukowej o 10 lat (komplikowanie sytuacji prawnej sprawy powoda na gruncie postępowania administracyjnego), utratę zaufania do organów państwowych oraz do polskiego sądu. Odnosząc się do naruszenia przez stronę pozwaną zasady równego traktowania, powód wyjaśnił, że powyższe przejawia się w tym, że wobec innych podsądnych Sądy Okręgowy i Apelacyjny w W. wydawały sprawiedliwe i zgodne z prawdą oraz stanem faktycznym wyroki, natomiast powoda sześciokrotnie okłamały twierdząc, że decyzja z 16 czerwca 2008 r. istnieje i wyciągnęły z faktu rzekomego jej istnienia skutki prawne wobec powoda. Okłamywanie powoda co do ważnej dla niego okoliczności, nie można w ocenie powoda, nazywać równym traktowaniem.

Pozwany **Skarb Państwa - Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej**, zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc w pierwszej kolejności zarzut przedawnienia roszczenia. W uzasadnieniu tego zarzutu pozwany podniósł, że momentem dowiedzenia się przez powoda o szkodzie, tj. o rzekomym „okłamywaniu” powoda, był moment wydania prawomocnego wyroku NSA z 10 lutego 2013 r. Tym samym zgodnie z przepisem art. 442¹ § 1 kc, przewidującym dla roszczeń z czynów niedozwolonych trzyletni okres przedawnienia od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie, roszczenie powoda uległo przedawnieniu. W dalszej kolejności pozwany zarzucił, że powództwo jest bezzasadne tak co do zasady jak i co do wysokości zarówno w zakresie odszkodowania jak i naruszenia zasady równego traktowania.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód wytaczał przed Sądem Okręgowym w Warszawie oraz przed sądami administracyjnymi szereg postępowań na tle nieprzedłużenia mu studiów doktoranckich na Uniwersytecie Kardynała S. W. w W. i utraty przez niego statusu uczestnika tych studiów. Sądy administracyjne nie zaakceptowały koncepcji S. K. o istnieniu ustnej decyzji z 16 czerwca 2008r. załatwiającej jego wniosek z 31 maja 2008r. co do przedłużenia studiów doktoranckich /bezsporne/.

Wyrokiem z 6 lipca 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. XXV C (...) oddalił powództwo S. K. przeciwko Uniwersytetowi Kardynała S. W. w W., J. Z. i R. R. o zapłatę i ochronę dóbr osobistych. W sprawie tej powód domagał się zasądzenia od pozwanych 100.000 zł tytułem odszkodowania za straty materialne i niematerialne poniesione z powodu uniemożliwienia powodowi kontynuowania studiów, utrudnienia prowadzenia kariery naukowej i zawodowej wyrażającej się w pisaniu pracy doktorskiej, uzyskaniu stopnia naukowego doktora ze względu na dyskryminację na tle orientacji seksualnej. Przedmiotem postępowania dowodowego w sprawie były motywy rozstrzygnięcia przez kierownika studiów doktoranckich o odmowie przedłużenia studiów doktoranckich powodowi. Spór między stronami jak i przedmiot procesu nie stanowiła kwestia bytu prawnego tej decyzji. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd ten wskazał, że zgodnie z ustaleniami faktycznymi powód: został przyjęty na studia doktoranckie organizowane przez (...) w 2006 r.; 31 maja 2008 r. powód wniósł o przedłużenie tych studiów o rok; kierownik nie wyraził zgody na ich przedłużenie. Okoliczności te pozostawały bezsporne między stronami. Apelacja powoda wywiedziona od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 7 sierpnia 2012 r., sygn. VI A Ca (...).

Dowód: wyrok Sadu Okręgowego w Warszawie z 6 lipca 2011 r., sygn. XXV C (...) wraz z uzasadnieniem (k. 44 – 52); wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 7 sierpnia 2012 r. sygn. VI A Ca (...) wraz z uzasadnieniem (k. 53 – 59).

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2013 r., sygn. XXV C (...) Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo S. K. przeciwko Uniwersytetowi Kardynała W. z siedzibą w W. o zapłatę odszkodowania i zadośćuczynienia. Podstawę faktyczną żądania stanowiło niewydanie decyzji w sprawie przedłużenia powodowi studiów doktoranckich z 16 czerwca 2008 r. w formie pisemnej. W sprawie tej okoliczność istnienia przedmiotowej decyzji (w formie ustnej) była bezsporna, a jej byt prawny Sąd uznał za niepodważony. Apelacja powoda od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 9 września 2014 r., sygn. VI A (...).

Dowód: wyrok SO w Warszawie z 23 grudnia 2013 r., sygn. XXV C (...) wraz z uzasadnieniem k. 60-64v.; wyrok SA w Warszawie z 9 września 2014 r., sygn. VI A (...) wraz z uzasadnieniem k. 65-79.

Wyrokiem z dnia 1 września 2015 r., sygn. XXV C (...) Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo S. K. przeciwko Uniwersytetowi Kardynała W. w W. o zapłatę. W sprawie tej powód domagał się zadośćuczynienia za cierpienia jakich doznał w okresie od 28 marca 2012 r. do 1 października 2013 r. oraz doznaną krzywdę wynikającą z oczekiwania przez niego w tym okresie czasu na wprowadzenie do obrotu prawnego przez pozwanego decyzji kierownika studiów doktoranckich rozstrzygającej wniosek powoda z 31 maja 2008 r. o przedłużeniu studiów doktoranckich. Apelacja powoda od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 14 grudnia 2016 r., sygn. VI A Ca(...).

Dowód: wyrok SO w Warszawie z 1 września 2015 r., sygn. XXV C (...) wraz z uzasadnieniem k. 80-83v.; wyrok SA w Warszawie z 14 grudnia 2016 r. VI A Ca (...) wraz z uzasadnieniem k. 84-90 v.

Wyrokiem z 14 grudnia 2012 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. oddalił skargę powoda na decyzję Rektora (...) z dnia 4 maja 2012 r., w przedmiocie utraty przez niego statusu uczestnika studiów doktoranckich. Skarga kasacyjna S. K. od powyższego orzeczenia została oddalona wyrokiem Naczelnego Sadu Administracyjnego z dnia 2 października 2013 r., sygn. I OSK (...). W wyroku z dnia 26 września 2018 r., sygn. I OSK (...), Naczelny Sad Administracyjny oddalającym skargę kasacyjną S. K. od wyroku Sądu Administracyjnego w W. z 28 września 2017 r., sygn. II SAB/Wa (...) w sprawie ze skargi S. K. na bezczynność oraz przewlekłe prowadzenie przez Kierownika Studiów (...) Wydziału(...) (...) Kardynała S. W. w W. w przedmiocie wprowadzenia do obrotu prawnego decyzji z 16 czerwca 2008 r. dotyczącej przedłużenia studiów doktoranckich, wskazał, że kwestia wyrażenia zgody na przedłużenie studiów doktoranckich została ostatecznie, a co więcej prawomocnie rozstrzygnięta, gdyż wydane w tejże sprawie decyzje zostały prawomocnie skontrolowane przez Sąd Administracyjny i Naczelny Sąd Administracyjny wyrokami z 14 grudnia 2012 r. i 10 lutego 2013 r.

Dowód: wyrok NSA z 26 września 2018 r., sygn. I OSK(...) wraz z uzasadnieniem k. 38-42.

Sąd zważył:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności, wobec stanowiska pozwanego sprowadzającego się do kwestionowania uprawnienia Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej do zastępstwa procesowego Skarbu Państwa w niniejszej sprawie, wyjaśnienia dla porządku wymaga, że Prokuratura Generalna wykonuje obowiązkowe zastępstwo procesowe Skarbu Państwa we wszystkich sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe, a taką jest bezsprzecznie niniejsza sprawa (vide: art. 4 i art. 7 ust. 2 ustawy z 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej).

Powód występując z roszczeniami odszkodowawczymi przeciwko Skarbowi Państwa wskazywał, że podstawę jego żądań stanowi fakt okłamywania go przez sądy powszechne w wyrokach wydanych w zainicjowanych przez niego sprawach o istnieniu decyzji z 16 czerwca 2008 r. odmawiającej powodowi przedłużenia studiów doktoranckich. Stanowczo wielokrotnie podkreślał przy tym, że nie upatruje źródła wyrządzonej mu szkody w wadliwie wydanych orzeczeniach sądów – błędnych merytorycznie, czy niedopuszczalnych w świetle prawa (choć w uzasadnieniu stanowiska przywoływał argumentację charakterystyczną właśnie dla takiej podstawy odpowiedzialności pozwanego).

Powód opierał swoje powództwo na twierdzeniu, że sądy wprowadzały go w błąd, okłamywały, że decyzja odmawiająca przedłużenia powodowi studiów doktoranckich istnieje, w czym dopatrywał się bezprawności działania sądów rodzącą odpowiedzialność deliktową pozwanego za następstwa związane z podejmowanymi przez powoda w wyniku tych kłamliwych twierdzeń działaniami jak i za naruszenie dobra osobistego powoda w postaci zdrowia.

Oceny zasadności powództwa należało zatem dokonać w kontekście art. 417§1 kc w zw. z art. 445§1 kc.

Zgodnie z art. 417 § 1 kpc za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Wydawanie wyroków jest typową formą działania organów władzy sądowniczej.

Okolicznościami warunkującymi powstanie obowiązku naprawienia szkody na gruncie art. 417 § 1 kc są: 1) wyrządzenie szkody; 2) bezprawne działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, z której wystąpieniem ustawa łączy powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie określonych podmiotów; 3) istnienie adekwatnego związku przyczynowego między szkodą a bezprawnym działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej. Odpowiedzialność odszkodowawcza z art. 417 § 1 kc powstaje przy tym jedynie wówczas, gdy dojdzie do łącznego zaistnienia wskazanych wyżej przesłanek, co oznacza, że niewykazanie choćby jednej z nich niweczy możliwość domagania się naprawienia szkody.

W orzecznictwie przyjmuje się przy tym, że w procesach odszkodowawczych w pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, oraz dokonanie oceny jego bezprawności i zawinienia sprawcy, a następnie dopiero ustalenie, czy po stronie poszkodowanego wystąpiła szkoda i jakiego rodzaju. Dopiero stwierdzenie w toku procesu zaistnienia tychże przesłanek warunkuje podjęcie działań zmierzających do wykazania, że zachodzi między nimi normalny związek przyczynowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 20 września 2017 r., I ACa (...), L.).

Pojęcie bezprawności na gruncie art. 417 k.c. wielokrotnie było przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, który wyjaśnił, że nieprawidłowość w działaniu władzy publicznej może przybrać postać naruszeń konstytucyjnych praw i wolności, konstytucyjnych zasad funkcjonowania władzy publicznej, uchybień wymaganiom określonym w ustawach zwykłych, aktach wykonawczych (uchybień w sferze prawa materialnego i procesowego), jak i uchybień normom pozaprawnym, w różny sposób powiązanych z normami prawnymi.

Przewidziana konstrukcja odpowiedzialności deliktowej, zakłada brak domniemania istnienia niezgodności z prawem działania bądź zaniechania pozwanego. Tym samym, zgodnie z ogólną regułą wynikającą z art. 6 kc, to na powódzie spoczywał ciężar udowodnienia wszystkich wyżej przytoczonych przesłanek warunkujących odpowiedzialność deliktową pozwanego.

W ocenie Sadu powód tak określonego ciężarowi dowodowemu nie sprostał.

Wprawdzie Sady w wydawanych orzeczeniach odnosiły się do decyzji z 18 czerwca 2008 r., to dostrzec należy, że powyższe nie było wynikiem rozstrzygnięcia przez te Sady o bycie prawnym tej decyzji. Istnienie przedmiotowej decyzji było bezsporne między stronami, a przedmiotem postępowań nie było rozstrzygnięcie o jej bycie. Trudno tu mówić zatem o jakiegokolwiek bezprawności działania pozwanego. Brak bezprawności działania strony pozwanej wykluczał przypisanie jej odpowiedzialności w niniejszej sprawie.

Odnosnie statio fisci pozwanej tj. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej należy wskazać, iż wprawdzie Prezydent powołuje sędziów, jednakże Prezydent nie podnosi odpowiedzialności za czynności orzecznicze sędziów.

Natomiast Sady orzekające w sprawach z powództw powoda dokonywały ustaleń stanu faktycznego w oparciu o materiał dowodowy przedstawiony przez powoda, jak również przez fachowych pełnomocników reprezentujących powoda, a tym samym wydanie niekorzystnych wyroków dla powoda było swobodną oceną materiału dowodowego, a nie dyskryminowaniem powoda z uwagi na stan zdrowia, czy preferencje seksualne.

Analiza akt sądowych w żadnym momencie nie wskazuje, iż sądy, sędziowie mieliby dyskryminować powoda z uwagi na stan zdrowia, czy preferencje seksualne.

Wyroki były poddane kontroli instancyjnej, jak również w jednej ze spraw pełnomocnik z urzędu powoda nie stwierdził podstaw do złożenia skargi kasacyjnej.

Powód nie wnosił o wyłączenie sędziów z uwagi na ich stronniczość wobec powoda, czy też z uwagi na faworyzowanie pozwanej uczelni. W ostatniej sprawie jeden z sędziów wyznaczonych do rozpoznania apelacji z własnej inicjatywy złożył wniosek o jego włączenie z uwagi na powiązania z pozwaną uczelnią.

Nadto mając na względzie art. 417¹§2 kc wskazać należy, że jest to przepis szczególny w stosunku do art. 417 k.c. Z treści przepisu art. 417¹ (...) " (...)§2 kc wynika, że w postępowaniu odszkodowawczym Sąd nie może samodzielnie dokonywać ustaleń prejudycjalnych, a wystąpienie z roszczeniem odszkodowawczym powinno być poprzedzone rozstrzygnięciem właściwego organu (art. 424¹ (...) " (...) k.p.c. i dalsze). Wyroki stanowiące podstawę powództwa są prawomocne i w żaden sposób nie zostały skutecznie zakwestionowane. Powód nie uzyskał też prejudykatu stwierdzającego niezgodność prawomocnych orzeczeń z prawem.

Sąd pominął zgłoszone przez powoda wnioski dowodowe, za wyjątkiem dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych, uznając, że przeprowadzenie tych dowodów jest zbędne z uwagi na to, że sądy wypowiedziały się co do czynności procesowych i merytorycznych rozstrzygnięć poprzez sporządzenie pisemnych uzasadnień.

Uznając, iż roszczenie powoda jest bezzasadne, Sąd nie badał i nie analizował wysokości żądania dochodzonego przez powoda, a tym samym zbędne było przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka (matki powoda), dokumentacji medycznej, czy też dowodu z opinii biegłych na okoliczność stanu zdrowia powoda.

Mając powyższe na uwadze powództwo należało oddalić, o czym orzeczono w pkt. 1 sentencji.

Sąd nie uwzględnił zarzutu przedawnienia roszczenia mając na względzie, iż powód dowiedział się o nieistniejącej decyzji w listopadzie 2018 r. z treści uzasadnień orzeczeń wydanych przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie tj. z postanowienia z 20 VI 2018 r., sygn. I OSK (...) oraz z wyroku z 26 września 2018 r. I OSK (...).

W punkcie drugim wyroku, Sąd w oparciu o art. 102 kpc nie obciążył powoda kosztami postępowania. Sytuacja majątkowa i życiowa powoda, nadto wysoki poziom poczucia krzywdy wskazują na konieczność zastosowania tego przepisu w zakresie orzeczenia o kosztach.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt I C 86/20

Z/

1. odnotować sporządzenie uzasadnienia na wniosek powoda;
2. doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem powodowi z pouczeniem o apelacji,
3. wezwać Prokuratorię do usunięcia braków formalnych wniosku o sporządzenie uzasadnienia poprzez wskazanie, czy uzasadnienie wyroku ma być sporządzone co do całości wyroku, czy też w jego części, w szczególności co do poszczególnych objętych nim rozstrzygnięć w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku,
5. akta za 15 dni lub z wpływem.

S., dn. 7.05.2021r.